

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricăror altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

Centrul Comunitar de Servicii pentru Copii cu Dizabilități Petrești – un nou spațiu dedicat exclusiv furnizării serviciilor de abilitare - reabilitare pentru copii

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea (D.G.A.S.P.C. Vrancea) se apropie cu pași rezezi de finalizarea pregătirilor pentru deschiderea Centrului Comunitar de Servicii pentru Copii cu Dizabilități Petrești, un loc special creat pentru a sprijini dezvoltarea și integrarea copiilor cu nevoi speciale din județ.

În această perioadă, echipa noastră lucrează cu dedicare pentru a muta personalul, echipamentele și materialele necesare, astfel încât centrul să fie pregătit să-i primească pe cei mici într-un mediu cald, prietenos și adaptat nevoilor lor. În paralel, finalizăm demersurile necesare pentru obținerea avizelor și autorizațiilor, asigurându-ne că toate serviciile vor funcționa la cele mai înalte standarde de calitate și siguranță. Ne propunem ca fiecare spațiu să fie luminos, plin de culoare și armonie, un loc sigur și motivant, unde copiii să se simtă încurajați să-și descopere potențialul, având la dispoziție toate serviciile și resursele necesare pentru o dezvoltare echilibrată.

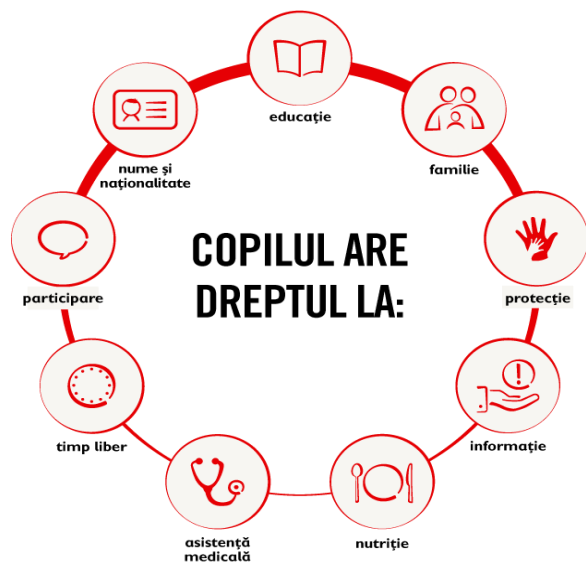
Data oficială a deschiderii centrului va fi comunicată public cu minimum 10 zile în avans.

D.G.A.S.P.C. Vrancea rămâne alături de copiii cu dizabilități și familiile lor, cu promisiunea de a oferi sprijin, înțelegere și servicii de calitate. Vă mulțumim pentru răbdare și susținere pe parcursul acestui proces de tranziție, și abia așteptăm să vă primim în noul nostru centru!

Drepturile copiilor cu dizabilități în România

Petrea Daniela - Asistent social

În România drepturile fundamentale ale copiilor sunt reglementate prin Legea 272/2004, actualizată 2024, țara noastră fiind printre primele state care au ratificat Convenția ONU privind drepturile copilului, în anul imediat următor adoptării sale în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite, prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990. Copiii cu dizabilități sau reprezentanții legali ai acestora, cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reședința în România, beneficiază de drepturile persoanelor cu dizabilități/handicap acordate în scopul integrării și incluziunii sociale a acestora, reglementate în mod specific de Legea 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acces efectiv și fără discriminare

Copiii cu dizabilități beneficiază de acces efectiv și fără discriminare la:

- măsuri de suport și de îngrijire, adaptate nevoilor lor;
- ocrotirea sănătății – prevenire, tratament și recuperare;
- educație și formare profesională;
- asistență socială, respectiv servicii sociale și prestații sociale;

- pregătire în vederea ocupării unui loc de muncă;
- transport, acces la mediul fizic, informațional și comunicațional;
- petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism precum și la orice alte activități apte să le permită deplina integrare socială și dezvoltare personală;
- servicii de îngrijire personală, stabilite în baza evaluării socio-psiho-medicale și a nevoilor individuale de ajutor pentru realizarea activităților uzuale ale vieții zilnice;
- asistență juridică;
- facilități fiscale;
- alocația de stat care se acordă tuturor copiilor în vârstă de până la 18 ani, precum și tinerilor care au împlinit această vârstă și urmează cursurile învățământului liceal sau profesional (până la terminarea studiilor).

Promovarea și respectarea drepturilor copiilor cu dizabilități/handicap revin, în principal, autorităților administrației publice locale unde au domiciliul sau reședința acestia și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familie sau reprezentanții legali. Părinții sau reprezentanții legali au obligația de a respecta și/sau urma serviciile prevăzute în planul de recuperare pentru copiii cu dizabilități încadrați în grad de handicap.

Accesul la educație al copiilor cu dizabilități

Copiii cu dizabilități/handicap au acces liber și egal la orice formă de educație, indiferent de vârstă, în conformitate cu tipul, gradul de handicap și nevoile educaționale ale acestora și au următoarele drepturi:

- li se asigură educația permanentă și formarea profesională de-a lungul întregii vieți;
- copiii cu dizabilități sau, după caz, familia ori reprezentanții legali constituie principalii factori de decizie în alegerea formei și tipului de școlarizare, precum și a unității de învățământ;
- unități de învățământ special, formate din: școală specială, cantină și, după caz, internat școlar, în condițiile legii;

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

- integrarea individuală în unități de învățământ de masă, inclusiv în unități cu predare în limbile minorităților naționale;
- grupe sau clase speciale compacte, integrate în unități preșcolare și școlare de masă;
- servicii educaționale prin cadrele didactice itinerante/de sprijin la recomandarea comisiei interne de evaluare continuă și cererea părinților;
- școlarizare la domiciliu, conform Ordinului nr. 5575/2011 până la absolvirea studiilor liceale, dar nu mai târziu de împlinirea vârstei de 26 de ani;
- educația „la patul de spital”, pe durata spitalizării la recomandarea comisiei interne de evaluare continuă și cererea părinților. Pentru copiii, elevii și tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni se organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați;
- școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de clase sau de grupe în spitale se fac de către inspectoratul școlar, la propunerea CJRAE, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației;
- acces gratuit de masă și cazare în internatele școlare;

- locuri gratuite în tabere de odihnă, o dată pe an, indiferent de forma de învățământ împreună cu asistenții personali. În vederea obținerii unui loc gratuit în tabere de odihnă pentru preșcolarul sau elevul cu handicap, părintele ori reprezentantul legal al acestuia va depune o cerere la unitatea de învățământ de care aparține, însoțită de o copie a documentului care atestă încadrarea în grad de handicap. Studentul cu handicap va depune cererea personal sau prin reprezentant;
- școlarizarea în alt județ, decât cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul județului în care se află unitatea de învățământ;
- Învățământul special și special integrat care reprezintă o formă de instruire școlară diferențiată, adaptată, precum și o formă de asistență educațională, socială și medicală complexă, destinată persoanelor cu cerințe educaționale speciale.

Pregătirea pentru formarea profesională

Elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale pot dobândi calificări profesionale corespunzătoare tipului și gradului de deficiență.

Depistarea tulburărilor din spectrul autist la copii

Lavinia Budescu – Psiholog

Detectarea precoce și diagnosticarea tulburărilor din spectrul autist sunt aspecte importante ce au ca scop implementarea timpurie a unor intervenții adaptate copilului, care pot favoriza dezvoltarea capacității de învățare și autonomiei personale a acestuia. Particularitățile de adaptare ale copilului, care pot indica simptome din spectrul autist pot fi prezente cel mai adesea înainte de 36 de luni, dar și mai devreme de 18 luni sau pot apărea mai târziu.

Părinții pot avea rolul de „experți” în privința copilului lor și ei pot fi primii care pot identifica primele semnale critice, care trebuie luate în considerare, indiferent de vârsta copilului. De asemenea, se poate întâmpla ca și alți adulți care au grijă de copil (educator, medic de familie, îngrijitoare) să poată identifica astfel

de comportamente particulare, disfuncții adaptative la copil.

Explorarea dezvoltării capacității de comunicare, a comportamentului și limbajului copilului poate fi evaluată de către psiholog, medicul pedopsihiatru, medicul pediatru, medicul generalist încă de la o vârstă foarte fragedă.

Care sunt semnele de avertizare?

Aceste particularități psiho-adaptative sunt legate de tulburările de comunicare (întârziere în dezvoltarea limbajului oral și non-verbal, lipsa indicării cu mâna a ceea ce își dorește) asociate cu tulburări de comportament (gesturi repetitive, afinități/atașamente neobișnuite) și dificultăți în stabilirea relațiilor sociale (izolare sau comportament inadecvat, neînțelegere a emoțiilor celorlalți).

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

Stagnarea sau regresia abilităților de limbaj, a comunicării sau în ceea ce privește comportamentul relațional, între 1 și 2 ani, indică un semnal de risc.

Tulburări de comunicare și interacțiune socială

Înainte de 18 luni. Absența emiterii sunetelor, a zâmbetului sau a reacției la vocea părinților, lipsa capacității de a arăta cu degetul (copilul nu arată în direcția obiectului care îl interesează), absența gesturilor sociale de a comunica în jurul vârstei de la 12 luni (copilul nu salută, nu face „pa-pa”, nu ridică brațele pentru a fi luat în brațe etc.) sunt considerate indici ce necesită o urmărire atentă. De fapt, acestea sunt posibile semne de avertizare ale unui risc de autism, știind că aceste simptome pot fi temporare și uneori pot fi observate la un moment dat pe parcursul dezvoltării copilului.

În jurul vârstei de 18 luni. Absența cuvintelor la 18 luni și mai mult, apoi absența asocierii cuvintelor la 24 de luni și mai mult, ar trebui să tragă un semnal de alarmă și să conducă la identificarea și altor posibile simptome relevante. Prezența a cel puțin două tipuri din următoarele tipuri de deficite ar trebui să fie un semnal de avertisment:

-dificultăți de atenție: copilul nu împărtășește atenția unei persoane asupra unui obiect. El nu caută atenția celorlalți;

-lipsa de reciprocitate socială și de reacție: copilul are dificultăți în a stabili contactul vizual, nu zâmbește sau zâmbește mai rar, nu răspunde la numele său; reacționează puțin la despărțiri și la revederea persoanelor importante;

-dificultăți de limbaj: sunetele pe care le produce sunt lipsite de intenție comunicativă;

-dificultăți în jocul socio-imitativ (nu se joacă, nu intră în contact cu ceilalți prin joc)

-dificultăți în adaptarea la stimulii senzoriali (copilul caută sau evită senzațiile).

După 18 luni și până la adolescență. După 18 luni, simptomele menționate anterior pot persista. În perioada preșcolară și școlară apar dificultăți relaționale și în special dificultăți în ceea ce privește:

-crearea de prietenii și tendința de izolare socială;

-să inițieze, să urmărească sau să participe la o conversație;

-să aibă inițiative sociale (ieșiri, invitații etc.);

-să înțeleagă sau să interpreteze adecvat, expresivitatea limbajului, limbajul figurat etc.

Câteva situații care ar trebui să alerteze părintele

1. Copilul nu reacționează (sau reacționează puțin) la despărțiri și la revederea persoanelor familiare. 2. Nu comunică sau comunică cu greutate prin intermediul limbajului oral și/ sau prin mijloace non-verbale, cum ar fi gesturi sau expresii faciale.

3. Este prea calm sau dimpotrivă prea entuziasmat.

4. Pare indiferent față de stimulii auditivi și față de oamenii din jurul lui.

5. Privirea lui este greu de surprins.

6. Nu se joacă cu alți copii (de exemplu, nu se joacă „cucu-bau” sau nu încearcă să imite copiii sau adulții).

7. Natura repetitivă a comportamentelor, intereselor și activităților

8. Comportamentele repetitive, rutinele, intoleranța la schimbare, interesul limitat pentru anumite activități, fricile apar în dezvoltarea copilului autist.

9. Copilul are mișcări repetitive, uneori dezordonate la nivelul segmentelor corpului, ale trunchiului, capului, brațelor (flutură mâinile, balansare a corpului etc.) și folosește obiecte în mod repetitiv: alinierea jucăriilor, rotirea constantă a roților unei mașini etc.

10. Copilul repetă sunete sau un cuvânt, fără să vrea să comunice după ce îl aude (prezența ecolaliei-repetarea automată a cuvintelor sau a sfârșitului de propoziție).

11. Îi plac rutinele: să mănânce aceeași mâncare, să facă aceeași activitate. Are predilecție pentru ritualuri, nu-i plac schimbările.

12. Se atașează de obiecte neobișnuite.

13. Are temeri neobișnuite pentru vârsta lui.

14. Are un interes excesiv pentru cifre sau litere, alte simboluri.

Aceste semne de avertizare nu sunt însă suficiente pentru a stabili un diagnostic. Este necesar să se solicite o evaluare specializată din partea personalului medical avizat.

Obstacole în dezvoltarea limbajului la copilul diagnosticat cu autism

Lăcrămioara Călin – Logoped

Limbajul este aria cea mai grav afectată în autism, adesea părinții copiilor diagnosticați cu autism afirmă faptul că ar fi cea mai mare bucurie pentru ei dacă și-ar auzi copiii cum spun "mama/ tata". Să ne imaginăm câtă încărcătură emoțională poate fi în familia în care un copil a fost depistat cu Tulburare din Spectrul Autist.

Se estimează faptul că aproximativ o treime dintre copiii cu autism nu reușesc să achiziționeze nicio formă de limbaj și o altă treime vor dezvolta un limbaj rudimentar. Întârzierile de limbaj pot fi observate la copiii cu vârsta de 2 ani; unii copii reușesc să deprindă unele elemente de limbaj, dar le pot pierde între 1-2 ani.

Dezvoltarea limbajului la copiii cu autism poate întâmpina diverse obstacole, iar aceste dificultăți sunt influențate de caracteristicile specifice ale spectrului autist. Voi evidenția câteva dintre cele mai comune obstacole în dezvoltarea limbajului la acești copii:

- Comunicarea non-verbală limitată: mulți copii diagnosticați cu autism au dificultăți în a înțelege și a utiliza gesturi, expresii faciale și contactul vizual, care sunt elemente primordiale în comunicarea socială. De asemenea, copiii cu TSA pot manifesta dificultăți în a imita sunete.

- Probleme de abilități sociale: copiii cu autism pot întâmpina dificultăți în interacțiunile sociale și în înțelegerea normelor sociale. Acestea pot afecta învățarea limbajului, deoarece copiii învață adesea prin interacțiuni sociale și prin imitarea altora.

- Interese restrictive și comportamente repetitive: mulți copii cu TSA pot fi foarte concentrați pe interesele lor specifice și pot evita comunicarea despre alte subiecte care nu sunt relaționate de acele arii de interes. Există și situații în care, comportamentele repetitive, cum ar fi repetarea unor cuvinte sau fraze, pot împiedica dezvoltarea unui limbaj funcțional și flexibil.

- Deficite de procesare senzorială: mulți copii cu autism pot fi sensibili la stimuli senzoriali, cum ar fi sunetele puternice sau lumină puternică. Acest lucru poate face ca ei

să fie distrași de la mediul înconjurător și să aibă dificultăți în a se concentra asupra limbajului.

- Întârzieri în dezvoltarea limbajului expresiv și receptiv: de cele mai multe ori, copiii cu autism dezvoltă limbajul mai lent comparativ cu ceilalți copii. Uneori, aceștia pot înțelege mai multe cuvinte decât sunt capabili să le exprime, iar această discrepanță poate îngreuna procesul de învățare a limbajului.

- Comunicarea augmentativă și alternativă: unii copii pot avea nevoie de metode alternative de comunicare, cum ar fi limbajul semnelor, Pecs sau dispozitive de comunicare. Toate aceste metode pot amâna dezvoltarea unui limbaj verbal clasic (deși sunt o alternativă semnificativă pentru dezvoltarea unei comunicări funcționale, copilul poate exprima nevoile sale prin diverse imagini, semne, poze, pictograme etc.)

- Diferențe în motivarea socială: copiii cu autism pot fi mai puțin motivați să comunice din cauza dificultăților de a înțelege recompensele și consecințele interacțiunii sociale. Lipsa de motivație poate duce la o dezvoltare mai lentă a abilităților lingvistice.

- Lipsa de interes pentru jocul simbolic: jocul este esențial în dezvoltarea limbajului și a abilităților sociale. Copiii tipici încep să se implice în jocuri de rol și jocuri imaginative, ceea ce le sprijină dezvoltarea limbajului. Pe când copiii cu TSA, pot manifesta interes scăzut sau inexistent pentru astfel de jocuri, ceea ce poate conduce la o dezvoltare limitată a limbajului.

- Deficiență de percepție și atenție: copiii cu autism pot avea dificultăți în a se concentra asupra unui anumit stimul sau a unei conversații. Această problemă de atenție poate face dificilă învățarea limbajului, deoarece copilul nu poate capta informațiile verbale necesare învățării și comunicării.

- Relația afectivă limitată: copiii cu autism pot manifesta dificultăți în a stabili conexiuni emoționale puternice cu cei din jurul lor. Acest lucru poate reduce motivația lor de a comunica, deoarece comunicarea se bazează pe dorința de a interacționa afectiv cu ceilalți. Lipsa de dorință, de a împărtăși experiențe sau sentimente cu alții poate încetini dezvoltarea limbajului.

• Dificultăți în a se adapta la schimbări: copiii pot manifesta o nevoie de rutină și pot avea dificultăți în a înțelege și a se adapta la schimbări. Aceasta poate afecta învățarea limbajului, mai ales în cazul în care sunt necesare ajustări ale modalităților de comunicare sau când sunt învățați să utilizeze un limbaj mai flexibil, care se adaptează contextului.

Se recomandă evaluarea copilului la cele mai mici semne de întârziere în dezvoltarea unui

limbaj verbal funcțional. Sprijinul continuu al familiei este esențial în dezvoltarea limbajului la copii, iar colaborarea dintre părinți și specialiști este primordială.

Dezvoltarea limbajului la copiii cu autism este un proces complex, care implică o serie de obstacole, dar și o varietate de intervenții care pot ajuta la depășirea acestora, intervenții timpurii, adaptate la nevoile individuale ale fiecărui copil.

Metoda TEACCH – O abordare eficientă în educația copiilor cu autism

Daniela Lupu, Educator principal

Educația copiilor cu Tulburare de Spectru Autist (TSA) necesită strategii structurate și adaptate nevoilor lor specifice. Una dintre cele mai eficiente metode folosite la nivel internațional este metoda TEACCH (Treatment and Education of Autistic and related Communication handicapped Children). Aceasta pune accent pe structura, vizualizarea și adaptarea mediului de învățare pentru a facilita dezvoltarea copiilor cu autism.

Ce este metoda TEACCH?

TEACCH este o metodă educațională dezvoltată în anii '70 la Universitatea din Carolina de Nord, SUA, și se bazează pe ideea că structurarea mediului și a activităților ajută copiii cu TSA să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor. Aceasta nu este doar o tehnică de predare, ci un program complex care poate fi aplicat atât în școli, cât și acasă.

Principiile de bază ale metodei TEACCH

1. Învățare prin structura vizuală. Copiii cu autism au dificultăți în procesarea informațiilor auditive, dar răspund foarte bine la informațiile vizuale. De aceea, metoda TEACCH folosește imagini, pictograme și organizare vizuală pentru a ghida învățarea.

2. Organizarea mediului de lucru. Clasele sau spațiile de învățare sunt structurate clar, cu zone dedicate fiecărei activități (ex: colț pentru citit, zonă pentru activități practice). Materialele sunt plasate într-un mod previzibil, astfel încât copilul să știe unde găsește fiecare obiect. Se folosesc etichete vizuale pentru a ajuta copilul să recunoască locurile și activitățile.

3. Program vizual zilnic. Copiii cu TSA au nevoie de o rutină clară. Prin urmare,

TEACCH folosește un orar vizual zilnic care include imagini sau simboluri reprezentând activitățile pe care urmează să le desfășoare.

4. Adaptarea sarcinilor la nivelul copilului. Sarcinile sunt prezentate într-un mod clar și structurat, astfel încât copilul să înțeleagă exact ce trebuie să facă. Fiecare activitate are un început și un sfârșit clar.

Se încurajează autonomia copilului prin organizarea materialelor într-un mod care să îi permită să le utilizeze singur.

5. Învățarea bazată pe interesele copilului. Dacă un copil este atras de anumite obiecte sau activități (ex: mașinuțe, litere, culori), acestea sunt integrate în procesul educațional pentru a-i menține atenția și motivația.

Cum aplicăm metoda TEACCH în clasă?

1. Crearea unui mediu structurat. Organizăm clasa pe zone specifice (ex: zonă de lucru individual, zonă de joacă, colț senzorial). Folosim marcaje vizuale (benzi colorate, pictograme) pentru a delimita spațiile.

2. Folosirea programelor vizuale. Creăm un orar zilnic cu imagini sau pictograme pentru fiecare activitate. Folosim carduri de tranziție pentru a indica schimbările între activități.

3. Sarcini clare și structurate. Ex: Dacă un copil trebuie să pună cuburi într-o cutie, îi oferim un model vizual cu un exemplu clar de finalizare a sarcinii. Evităm instrucțiunile lungi și complicate, optând pentru mesaje scurte și concrete.

4. Creșterea autonomiei copilului. Organizăm materialele astfel încât copilul să le poată accesa singur. Încurajăm finalizarea

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

independentă a activităților prin folosirea unor ghidaje vizuale (ex: săgeți care indică pașii de urmat).

Beneficiile metodei TEACCH

- Creșterea autonomiei – Copiii învață să-și organizeze activitățile și să devină mai independenți.

- Reducerea anxietății – Mediul structurat și rutina vizuală îi ajută pe copii să se simtă în siguranță.

- Îmbunătățirea concentrării – Organizarea clară a spațiului și a activităților permite copiilor să rămână implicați mai mult timp.

- Facilitarea comunicării – Prin utilizarea imaginilor și simbolurilor, copiii pot înțelege mai bine cerințele și pot exprima nevoile lor.

- Adaptabilitate – TEACCH poate fi folosit atât în școală, cât și acasă, oferind continuitate în învățare.

Concluzie. Metoda TEACCH este una dintre cele mai eficiente abordări pentru copiii cu autism, oferindu-le un mediu de învățare predictibil și organizat. Aplicând structura vizuală, sarcini clare și un mediu adaptat nevoilor fiecărui copil, le oferim acestora șansa de a-și dezvolta abilitățile într-un mod care le respectă ritmul și preferințele. Educația copiilor cu TSA nu este despre schimbarea lor, ci despre crearea unui mediu care să le permită să-și atingă potențialul maxim!

Dezvoltarea Coordonării Ochi-Mână și Ochi-Picior la Copiii cu Dizabilități: Provocări și Soluții Terapeutice

Laura Budu, Kinetoterapeut principal

Dezvoltarea abilităților motorii este esențială pentru creșterea și învățarea unui copil. Printre cele mai fundamentale abilități motorii se numără coordonarea ochi-mână și coordonarea ochi-picior, care joacă un rol crucial în realizarea activităților zilnice, începând de la joc și învățare, până la auto-îngrijire. În cazul copiilor cu dizabilități, aceste abilități pot fi dezvoltate cu mai multe dificultăți, dar cu o intervenție timpurie și o abordare terapeutică adecvată, pot fi îmbunătățite semnificativ.

Ce reprezintă coordonarea ochi-mână și ochi-picior?

Coordonarea ochi-mână și ochi-picior sunt procese esențiale în activitățile de zi cu zi ale copilului, fiind fundamentale pentru dezvoltarea motorie fină și grosieră.

- Coordonarea ochi-mână se referă la abilitatea de a folosi mâinile în mod eficient în funcție de ceea ce vedem cu ochii. Aceasta este esențială pentru activități precum desenatul, apucatul obiectelor sau chiar îmbrăcatul.

- Coordonarea ochi-picior, pe de altă parte, este crucială pentru activități precum mersul, alergatul și, mai târziu, practicarea unor sporturi. Aceasta presupune sincronizarea mișcărilor piciorului cu ceea ce observă

copilul, având un impact direct asupra dezvoltării fizice și a învățării motorii.

Cum se dezvoltă aceste abilități la copiii tipici?

La copii, abilitățile motorii, inclusiv coordonarea ochi-mână și ochi-picior, se dezvoltă progresiv, începând de la mișcări simple, precum apucarea unui obiect sau lovirea unei mingi, și ajungând la activități complexe, cum ar fi desenatul sau sporturile. De-a lungul primilor ani de viață, copilul învață să își controleze mișcările, să își coordoneze mișcările membrelor și să integreze informațiile vizuale pentru a răspunde eficient la stimuli.

Impactul dizabilităților asupra coordonării motorii

În cazul copiilor cu dizabilități, dezvoltarea coordonării motorii poate fi influențată de diferite tipuri de afecțiuni. Acestea pot include dizabilități fizice, neurologice sau cognitive care afectează atât capacitatea de a controla mișcările fine, cât și pe cele grosiere.

- Dizabilități motorii: Copiii cu afecțiuni precum paralizia cerebrală sau distrofia musculară pot întâmpina dificultăți semnificative în realizarea mișcărilor coordonate, fiind necesare strategii terapeutice

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

și exerciții specifice pentru îmbunătățirea acestora.

- Dizabilități vizuale: Problemele de vedere, precum ambliopia sau strabismul, pot afecta grav capacitatea de a coordona mișcările ochi-mână, deoarece copilul nu poate percepe corect dimensiunea sau locația obiectelor.

- Dizabilități cognitive: Copiii cu autism, ADHD sau dizabilități intelectuale pot întâmpina dificultăți în integrarea informațiilor vizuale și motorii, ceea ce duce la întâzieri în dezvoltarea abilităților de coordonare.

Importanța intervenției timpurii și a terapiei

Intervenția timpurie joacă un rol esențial în sprijinirea copiilor cu dizabilități să își dezvolte coordonarea ochi-mână și ochi-picior. Terapiile adecvate pot contribui semnificativ la îmbunătățirea acestor abilități, ajutând copiii să se integreze mai ușor în activitățile cotidiene și să își atingă potențialul maxim.

- Terapia ocupațională este crucială în cazul copiilor cu dizabilități motorii fine. Terapistul folosește activități special concepute pentru a stimula coordonarea ochi-mână, cum ar fi jocuri de construcție, desen, sau activități de prindere și aruncare a obiectelor.

- Terapia fizică ajută copiii să își îmbunătățească abilitățile de coordonare grosieră, prin exerciții care implică mișcarea brațelor și picioarelor, cum ar fi alergarea sau jocurile de echipă.

- Terapia prin joc este esențială pentru stimularea dezvoltării motorii într-un mod

plăcut și interactiv, iar jocurile de tipul „lovirea mingii” sau „prinderea obiectelor” pot contribui semnificativ la îmbunătățirea acestor abilități.

Tehnici și strategii pentru îmbunătățirea coordonării motorii

Pentru copiii cu dizabilități, există mai multe strategii și exerciții care pot ajuta la îmbunătățirea coordonării ochi-mână și ochi-picior:

1. Jocuri de manipulare: Activitățile care implică prinderea și aruncarea mingii sau manipularea obiectelor mici ajută la dezvoltarea coordonării fine.

2. Activități fizice de echilibru: Exercițiile care implică mersul pe o linie dreaptă sau folosirea unei mingi mari ajută la îmbunătățirea coordonării grosiere.

3. Exerciții vizuale: Jocurile de urmărire a unui obiect cu privirea sau de concentrare pe imagini ajută la dezvoltarea abilităților vizuale și a coordonării ochi-mână.

Concluzie

Dezvoltarea coordonării ochi-mână și ochi-picior este esențială pentru copilul cu dizabilități, atât pentru integrarea sa în activitățile zilnice, cât și pentru stimularea învățării și a autonomiei.

Cu ajutorul terapiei corecte și al intervenției timpurii, copiii cu dizabilități pot dobândi abilități motorii importante care le vor îmbunătăți semnificativ calitatea vieții. Aceste progrese nu doar că influențează dezvoltarea fizică, ci contribuie și la încrederea în sine și la o mai bună integrare socială.

Explorarea percepțiilor senzoriale la persoanele cu autism: Impactul muzicii, culorilor și al emoțiilor

Ana Maria Chiticaru - Psiholog

Tulburarea de spectru autist (TSA) influențează profund modul în care o persoană percepe și procesează stimuli senzoriali și emoționali. Persoanele cu autism au o sensibilitate diferită față de indivizii neurotipici, ceea ce poate duce la experiențe unice în legătură cu muzica, culorile și emoțiile. Aceste variații pot fi explicate prin diferențele în dezvoltarea și funcționarea creierului, iar înțelegerea lor poate ajuta la

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricăror altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

îmbunătățirea calității vieții acestor persoane. Muzica și autismul: De la sensibilitate la talent muzical

Sensibilitatea auditivă: Persoanele cu TSA pot experimenta sunetele într-un mod mult mai intens decât restul oamenilor. Această sensibilitate crescută poate duce la o percepție mai detaliată a muzicii, dar și la o sensibilitate sporită la zgomotele de fundal sau la tonuri înalte și schimbări bruște de volum.

De exemplu, o melodie cu un ritm rapid sau cu un volum puternic poate deveni insuportabilă pentru o persoană cu autism.

Talente muzicale excepționale: Un număr semnificativ de persoane cu autism dezvoltă abilități muzicale remarcabile, cum ar fi auzul absolut (capacitatea de a recunoaște sau de a reproduce o notă muzicală fără ajutorul unui instrument). În jur de 5% dintre persoanele cu TSA au acest tip de auz excepțional (Mottron et al., 2013). Acest talent este frecvent însoțit de o memorie muzicală deosebită, care le permite să memorizeze și să reconstituie melodii cu o acuratețe uimitoare, chiar și după o singură audiere. Aceste abilități au fost observate la muzicieni și compozitori autiști, ceea ce arată potențialul lor în domeniul muzical.

Terapia prin muzică: Muzica este folosită și în scop terapeutic pentru a sprijini dezvoltarea socială și emoțională a persoanelor cu autism. Terapia prin muzică poate ajuta în reducerea anxietății, îmbunătățirea abilităților de comunicare și încurajarea interacțiunii sociale. De asemenea, poate oferi o cale alternativă de exprimare pentru persoanele care au dificultăți în a se exprima verbal, în special pentru cei cu autism sever. Studiile au demonstrat că terapia prin muzică poate stimula neurotransmițătorii responsabili de starea de bine și poate contribui la reducerea stresului. Culorile: O lume mai intensă sau mai estompată?

Sensibilitatea vizuală: Unele persoane cu autism au o percepție mai intensă a culorilor și a detaliilor vizuale. Aceasta înseamnă că pot observa nuanțele subtile ale culorilor sau pot fi deranjate de contrastele puternice. De exemplu, lumina puternică sau culorile foarte contrastante, cum ar fi alb-negru, pot provoca disconfort sau anxietate.

Sinestezia: În unele cazuri, persoanele cu autism experimentează sinestezia – un

fenomen în care simțurile se amestecă și stimulii dintr-un domeniu senzorial sunt percepuți și în altul.

De exemplu, o persoană cu sinestezie poate „vedea” culorile asociate cu anumite sunete sau poate simți emoții atunci când observă anumite culori. Aceste asocieri pot fi constante și unice pentru fiecare individ, făcând lumea culorilor și a sunetelor extrem de personală și diferită.

Preferințele cromatice: Persoanele cu TSA pot avea preferințe puternice pentru anumite culori și pot evita altele. De exemplu, albastrul și verdele sunt frecvent considerate culori calmante pentru multe persoane cu autism, în timp ce roșul sau galbenul pot fi percepute ca prea stimulante sau agresive. Aceste preferințe pot influența nu doar alegerea vestimentației, ci și decorul sau ambientul în care o persoană se simte confortabil. Percepția emoțiilor: O provocare sau o abilitate specială?

Dificultăți în recunoașterea emoțiilor: Una dintre cele mai mari provocări pentru persoanele cu autism este recunoașterea expresiilor faciale și a emoțiilor altora. Studiile sugerează că persoanele cu TSA au dificultăți în procesarea expresiilor faciale, fiind mai puțin capabile să interpreteze micro-expresiile care transmit stările emoționale subtile. În schimb, se concentrează pe detalii specifice (de exemplu, ochii sau gura), ceea ce face dificilă înțelegerea întregii expresii faciale (Harms et al., 2010). Acest lucru poate duce la o înțelegere greșită a intențiilor sau sentimentelor celor din jur.

Empatia cognitivă vs. empatia emoțională: Un alt aspect important al percepției emoțiilor în autism este diferența între empatia cognitivă și empatia emoțională. Persoanele cu autism pot întâmpina dificultăți în a înțelege emoțiile altora (empatie cognitivă), dar pot simți profund emoțiile celor din jur (empatie emoțională). Acest lucru înseamnă că, deși pot părea distanțate sau insensibile în interacțiuni sociale, de fapt trăiesc emoțiile la un nivel profund, dar nu le exprimă în moduri convenționale.

Expresia emoțiilor: Persoanele cu autism pot exprima emoțiile într-un mod diferit de ceilalți. Uneori, acest lucru este interpretat greșit ca o „lipsă de emoție” sau ca un comportament rece și distant. În realitate, acești

indivizi pot manifesta emoțiile prin comportamente neobișnuite, cum ar fi bătăile din palme, balansarea sau alte mișcări repetitive. Unele persoane cu autism sever pot să nu fie capabile să exprime verbal emoțiile sau să le manifeste prin gesturi, dar trăiesc aceste emoții în mod profund.

Concluzie. Percepția muzicii, culorilor și emoțiilor în autism variază semnificativ de la o persoană la alta, iar aceste diferențe nu sunt doar provocări, ci și oportunități pentru dezvoltarea unor abilități și talente unice.

Persoanele cu autism pot experimenta un spectru larg de sensibilități și capacități în aceste domenii, iar înțelegerea și sprijinirea acestor particularități poate contribui la o integrare socială mai bună și la dezvoltarea potențialului lor. Astfel, abordările terapeutice personalizate și crearea unui mediu care ține cont de aceste nevoi senzoriale și emoționale pot îmbunătăți semnificativ viața persoanelor cu autism.

Limbajul emoțiilor

Daniela Șandru, Psiholog-psihoterapeut

Pare că în ziua de azi suntem în căutarea a ceva ce nu reușim să definim. Mulți dintre noi nu știm nici măcar cum ne simțim sau ce trăim, nereușind să descriem emoțiile noastre. În loc să încercăm să înțelegem care sunt emoțiile pe care le trăim căutam distrageri, făcând lucruri care să ne țină ocupați, evitând astfel să coborâm în profunzimea noastră și să căutăm motivul real a ceea ce lipsește în viețile noastre.

De câte ori s-a întâmplat să comunicăm un mesaj fără să folosim cuvintele?

Acesta este exact modul pe care îl folosesc emoțiile pentru a ne aduce mesajul lor. Dar cum funcționează acest lucru? Simțurile noastre primesc un stimul extern, se întâmplă ceva în afara sistemului nostru și acest stimul atinge mintea noastră subconștientă traducând-ul într-o emoție.

Emoția continuă traseul ei spre inconștient, unde apoi se naște posibilitatea de a o simți și percepe într-o manieră conștientă. Acest procedeu nu ne este necunoscut nouă, pentru că e foarte rapid, iar noi percepem doar rezultatul acestui proces, adică emoția. Uneori simțită, aparent, fără motiv.

Si când emoția e negativă sau neplăcută? În acest caz se declanșează mecanismul nostru de apărare, distragerea, care nu este altceva decât o activitate care ne place și care ne ține ocupați distrăgându-ne atenția de la emoție, pentru a nu ne mai gândi. Pe timp scurt putem simți o ușurare, dar situația nu se rezolvă, emoția revine și deseori căutăm alte distrageri

(sportul, studiul, munca, fumatul, alcoolul, etc.). Această atitudine naturală asupra emoțiilor noastre generează o stare de frustrare care poate să se transforme, în cel mai rău caz, în depresie. Cum să întrerupem acest cerc vicios? Cum să ascultăm emoțiile noastre și să înțelegem limbajul? Ce vor să ne spună ele și cum să descifrăm mesajul lor pentru a trăi o viață armonioasă și senină?

Carl G. Jung a analizat în scrierile lui conceptul de latură obscură sau zonă de umbră. Senzațiile pe care le trăim aparțin zonei noastre de umbră, acea parte din noi pe care nu o cunoaștem, de care ne este teamă și pe care tindem să o combatem. Totul naște din nevoile noastre nesatisfăcute, acestea ne împing să acționăm într-un anumit fel față de noi înșine și față de alții.

Percepția este primul instrument la dispoziția noastră prin care facem experiența lumii externe și culegem informații ce intră apoi în sistemul nostru, dar de cele mai multe ori percepția este proiecție! Aceasta este dată de filtrele pe care le folosim în elaborarea informațiilor externe și de cele mai multe ori se creează o mare confuzie! Deoarece filtrele sunt de fapt credințele și valorile noastre care ne împing să distorsionăm, să elaborăm și să înmagazinăm informațiile pe care le primim. Când reacționăm la un eveniment extern ne gândim că el este cauza emoției noastre (ex. tristețe), în realitate nu este. Acel eveniment extern nu este altceva decât oglinda a ceea ce se găsește înăuntrul nostru, care aparține

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

zonei de umbră și pe care noi nu dorim să o vedem, pe care o ascundem nouă și altora. Cu cât mai puternic reacționăm la un determinat eveniment, cu atât mai mult ascundem ceva la nivel subconștient.

Zona de umbră este un bagaj bine sigilat pe care îl ascundem în interiorul nostru, în subconștient, acolo unde se găsesc traumele, fricile și nevoile noastre nesatisfăcute încă din copilărie, visurile pe care le-am sufocat pentru a ne simți normali.

Aici se ascunde rușinea pentru ceva ce am făcut și apoi am uitat în mod conștient. Dar tot aici se ascund și calitățile noastre cele mai mari și talentele pe care le-am sufocat pentru că în ochii cuiva nu erau potrivite nouă!

Cum să facem să recunoaștem latura noastră obscură? Nu este atât de dificil pe cât ar părea. În momentul în care ne dăm seama de lucrurile care ne supără, de persoanele care ne irită și pe care nu le suportăm, acestea fac să iese la suprafață zona noastră de umbră! Ceea

ce nu ne place în ceilalți de fapt este ceea ce nu iubim în noi, pentru că acel lucru nu a fost iubit de persoanele noastre de atașament. Putem oare să vindecăm zona noastră de umbră? Da. Atunci când îmbrățișăm acea rușine, acea frică, iubindu-ne cu compasiune, încetând să ne judecăm pentru greșelile comise, plângând falimentele noastre fără să gândim despre noi că am fost ignoranți, înțelegând că suntem ființe umane care pot greși. Când vom putea într-adevăr să ne îmbrățișăm fricile, rușinile, tristețile, furiile, dezamăgirile, geloziile, vom vindeca umbra noastră. Acceptând dualitatea care ne caracterizează, iluminăm umbra noastră și descoperim calitățile minunate pe care nu ne-am permis să le folosim, schimbând radical viața noastră!

În concluzie putem să afirmăm cu certitudine că limbajul emoțiilor este un mesaj pentru noi și despre noi, întotdeauna.

De ce se produce bullyingul? Despre dinamica bullyingului

Daniela Roșca - Psiholog

Se vorbește mult despre bullying in ultima vreme, dar știi ce este bullyingul? Între copii se întâmplă numeroase comportamente violente, însă nu toate comportamentele violente sunt comportamente de bullying. Bullyingul reprezintă o formă extrem de specifică de violență între copii care are anumite caracteristici: în primul rând vorbim de un comportament repetat, o a doua caracteristică ține de intenționalitate și o a treia caracteristică ține de dezechilibrul de putere.

Aceste categorii de trăsături ca de altfel și varietatea comportamentelor violente (verbale, fizice, emoționale, sociale) care intra sub umbrela conceptului de bullying fac ca acest fenomen să fie atât de complex, atât de dificil de soluționat și atât de particular în sfera violenței împotriva copiilor.

Din exterior, pare că bullyingul este o urmare a educării necorespunzătoare a copiilor. De asemenea, pare că bullyingul are legătură cu aspectul fizic sau cu personalitatea copiilor. Însă, studiile recente au relevat mecanismele care sunt, de fapt, implicate. Bullyingul nu are legătură cu un anumit copil, ci mai degrabă cu cultura din interiorul grupului de copii.

Surse Media Abilitare Reabilitare Terapii

Publicație care se adresează părinților și oricărui altor persoane care îngrijesc Copii Speciali

Ființele umane mereu au depins unele de altele. Cândva, pentru a supraviețui, iar în prezent, pentru a se simți acceptate și protejate. Contextele sociale ne modelează personalitatea și ne definesc. Prin urmare excluderea dintr-un grup poate avea efecte devastatoare. Bullyingul este strâns legat de nevoia noastră, a oamenilor, de apartenență, de a face parte dintr-o comunitate. Dacă nu avem sentimentul de apartenență ne simțim foarte rău. Una din modalitățile de a atenua acest sentiment negativ, acest disconfort psihic/emoțional, este aceea de a crea o altă comunitate, în cadrul căreia bullyingul să fie numitorul comun. Altfel spus, bullyingul derivă, de cele mai multe ori, din teama de a nu rămâne izolat. În comunitățile nesigure și fragile, nivelul de toleranță este scăzut. Toți sunt cu ochii pe cei din jur. Persoana care iese din tipar risca să devină următoarea victimă. Din acest motiv multe persoane asista pasiv la bullying, cu toate că realizează că este injust ceea ce se petrece. Alții recurg la bullying pentru a nu deveni ei înșiși

victime. Așadar, bullyingul nu este cauzat de anumiți copii. Nu se poate anticipa, de fiecare dată, cineva este agresorul și cine va fi victima. Acest lucru depinde de întregul grup de copii.

Cel mai bun mod de a combate bullyingul este să încurajăm copiii să fie mult mai toleranți unii cu alții și să-i învățăm și să-i susținem să își construiască comunități constructive. Ca adulți, noi jucăm un rol extrem de important, îndrumând copiii și servind drept modele sociale, fie ca suntem părinți, cadre didactice sau pur și simplu simple persoane ce ajutam la organizarea activităților copiilor. Putem contribui decisiv la prevenirea bullyingului promovând activ și susținând bunăstarea copiilor și spiritul de echipă în rândul acestora. De asemenea, aceștia trebuie îndemnați să le pese de ceilalți din jurul lor și să aibă curajul de a lua poziție când sunt martori a excluziunii și a hartuirii.

Și cel mai important: **NU UITAȚI** că deși bullyingul este o problemă a copiilor, responsabilitatea ne revine nouă, adulților!

2 aprilie 2025 - Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului

